

בבר נְשֵׁא אַחֲרָא. מֵהֶ גִּפְן לֹא
אִתְ בֵּיהֶ רְכִיבָה מַאֲלֵנָא
אַחֲרָא, אָוֹפֵה הַכִּי אַתְּתָא
דְּכִשְׂרָא הַכִּי גַּמְיִ.

חַמְיִ מֵה אַגְּרָה, (דָּף קְטָן ע"א)
בְּגִינִּיךְ כְּשַׁתִּילִי זִיתִים.
מֵה זִיתִים לֹא נְפָלֵי טְרִפְיִיהֶ
כָּל יוֹמִי שְׁתָא וּכְלָהוּ קְשֻׁרִין
(נ"א בסיר) תְּדִיר, אָוֹפֵה הַכִּי
בְּגִינִּיךְ כְּשַׁתִּילִי זִיתִים סְבִיב
לְשַׁלְחָנֶךְ. מֵה כְּתִיב בְּתִירִיה
הַגָּהָה כִּי כָּן יָבֹרֶךְ גָּבָר יָרָא יְיָ.
מַאי הַגָּהָה כִּי כָּן יָבֹרֶךְ גָּבָר.
הַגָּהָה כָּן מַבָּעֵי לֵיהֶ. אֶלָּא
לְאַסְגָּאָה מַלְהָ אַחֲרָא
דָּאוֹלִי פְּנָא דָא מִיְּבָה, דְּכָל
וּמְנָא דְּשִׁכְינָתָא הַוָּה צְנִיעָא
בְּאַתְּרָה פְּדִקָּא חַזְיִ לְהָ
כְּבִיכּוֹל בְּגִינִּיךְ כְּשַׁתִּילִי זִיתִים
אַלְיִן יִשְׂרָאֵל פֶּד שְׁרָאֵן
בְּאַרְעָא. סְבִיב לְשַׁלְחָנֶךְ.

קָרְם דְּחִילָו וְתִקְיָפוֹ דְּקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, הַרְאָה הוּא
דְּכְתִּיב, (ישועה ב) וּבָאוּ
בְּמִעְרֹות אֶרְזִים וּבְמִחְלֹות
עַפְרָה מִפְנֵי פְּחַד יְיָ וּמִהְדָּר
גָּאוֹנוֹ וְגוֹן. וּנְפִיק נְשָׂמְתִּיחוֹ
וּמְתַעַּבְלָה הַהְוָא תְּרוּוֹד רַקְבָּ
וְאַשְׁתָּאָר גּוֹפָא דְּאַתְּבִּינִי
תְּמִן (נ"א בהרוא) דִּילִיה בְּנַהּוֹרָא
דְּשָׁמְשָׁא וּבְזָהָרָא דְּרַקְיָעָ
דְּכְתִּיב, (דְּנִיאָל ט) וּדְמִשְׁבִּילִים
יְזִיהִירָוּ בְּזָהָר הַרְקִיעָה וְגוֹן.
וּבְדִין בְּסֶפֶא שְׁלִים, גּוֹפָא
שְׁלִימָא בְּלָא עַרְבּוּבִיא
אַחֲרָגִינִּתָּא. (מִבְּאָן עַד סָוף מְדֻרְשׁ
הַנּוּלָם בְּדַף קִיחָה אַינוֹ נִמְצָא בְּזָ"ג רַק
(בז"ק)

דָּאָמַר רַבִּי יַעֲקֹב גּוֹפָא
דְּנַהְיָר יְרֵמִי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּא מְלַעַילָא דְּכְתִּיב, (ישועה
ב) כִּי טָל אָוּרּוֹת טָלָה.
וּבְתִּיב (ישועה ב) הַגָּה יְיָ
מְטַלְטָלָה וְגוֹן. וּבְדִין יִתְקַרְוֹן
קְדִישָׁין עַלְאַיִן דְּכְתִּיב, (ישועה
ב) קְדוּשָׁה יִאָמֶר לוֹ. וְאָהָוָא
דְּאַתְּקָרְיִ תְּהִית הַמְתִים

דְּבָתְרִיִּתָּא, וְדֹא הוּא (כשפָא
שָׁלִים גּוֹפָא שְׁלִמָא) (נ"א נֵסֶינָא)
בְּתִרְיִיתָא וְלֹא יִטְעַמּוֹן עוֹד
טֻמְאָה דְמוֹתָא דְכִתְיבָ בַי
גְשִׁבְעָתִי נָאָם יְיָ כִּי יַעַן אֲשֶׁר
עֲשִׂית וְנוּי כִּי בָרְךָ אֲבָרְךָ
וְנוּ. וּבְהַהוּא וּמְנָא מַצְלוֹ
צָדִיקִיא דְלֹא יַתְנַסֵּן בְּדָא
יִתְיַיר.

מַה בְּתִיב וַיָּשָׂא אֲבָרָהָם אֶת
עַינָיו וַיַּרְא וְהַגָּה אַיִל וְנוּ.
אַלְיָן שָׁאָר חַיְבִי עַלְמָא
דְאַתְקָרְיוֹן אַיִלִים בְּמָא דָאַת
אָמָר, (ישעיה ס) אַיִלִי נְבִיּוֹת
יִשְׁרָתְוֹךְ וּמְתַרְגְּמִינָן רְבָרְבי
נְבִיּוֹת. אַחֲרָנָהוּ בָסְבָךְ וְנוּ
בְּמָא דָאַת אָמָר, (תהילים עה)
וּכְלָ קְרָנִי רְשָׁעִים אַנְדָע.
(ישלח אֲבָרָהָם וְנוּ) וַיַּלְךְ אֲבָרָהָם
וַיַּקְחֵחַ אֶת חַאֵיל וְנוּ. דָאַנוּ
מוֹמָנִין לְאַתְנַסָּה בְּכָל
נֵסֶינָא בִּישָא, וַיִּשְׂתַּארְוּן
הַצְדִיקִים לְעַלְמָא דָאַתִי
בְּמַלְאָכִין עַלְאַיִן קְהִישִׁין
לִיחְדָא שְׁמִיה, וַיָּגִינוּ בְּךָ

דָאַכְלִי וַשְׁתַּאֲן וּקְרַבְיִן
קְרַבְגִּין וְחַדְאָן קְמִי קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וּמַתְבָּרְכוּן עַלְאַיִן
וּתְתַאֲיִן בְּגִינִיָּהוּ.

לְבָתְרִ דְשִׁכְינַתָּא נְפִקְתָּ
אַתְגָּלוּ יִשְׂרָאֵל מִעַל
פְתֹורָא דְאַבּוּהָן וְהַוּ בִּינִי
עַמְמִיא וְצַוְחוֹין כָּל יוֹמָא
וְלִיתְ דְאַשְׁגָחַ בְּהַיְוָה בְּרִיךְ
קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְכִתְיבָ
(יַקְרָא כָה) וְאָפְ גַם זֹאת בְּהִיוֹתָם
בְּאָרֶץ אוֹבֵבָהָם וְנוּ. וְחַמִּינָן
כִּמָה קְדִישִׁין עַלְאַיִן מִיתָו
בְּגַזְוִין תְּקִיפִין, וְכָל דָא
בְּגִינָן עַזְנָשָׁא דְאָרוּיִתָא דְלֹא
קִיְימָו יִשְׂרָאֵל כְּדֹהוּ שְׁרָאָן
בְּאָרְעָא קְדִישָׁא.

חַמִי מַה בְּתִיב, (דברים כה)
תִּתְחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבָדָת
אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶה בְשִׁמְךָ וּבְטוֹב
לְבָב מְרָב כָּל. הָאֵי קְרָא

בְּתִיב, (זכריה י) בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד וְגַ�ו.
אָמַר לֵיה (נ"א אָמַר לוֹ) רַבִּי
יְהוּדָה מִכְאָן וְלֹהֲלָא
אַצְלָחוּ פִּתְחָא. עַל יוֹמָא
אַחֲרָא עַלְוָה קִמְיהָ כָּל בְּנֵי
מַתָּא, אָמְרוּ לֵיה לִימָא לְזָ
מֶר מְלִיאָה דָּאוּרִיתָא
בְּפִרְשָׁתָא דְּקָרְינָן בָּה יוֹמָא
דְּשַׁבְּתָא וְיִפְקַד אֶת שְׁרָה.
קָם בֵּין יְמֹודִי, פִּתְחָה וְאָמַר
וַיִּפְקַד אֶת שְׁרָה וְגַ�ו. שָׁלַש
מִפְתָּחוֹת בַּיָּדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹש
בָּרוּךְ הוּא וְלֹא מִסְרָם לֹא
בַּיָּד מֶלֶךְ וְלֹא בַּיָּד שְׁרָף.
מִפְתָּח שֶׁל חַיָּה וְשֶׁל גַּשְׁמִים
וְשֶׁל תְּחִיתָה הַמְתִים. בָּא
אַלְיהוּ וְגַטֵּל הַשְׁנִים שֶׁל
גַּשְׁמִים וְשֶׁל תְּחִיתָה הַמְתִים.
וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן לֹא נִמְסֶר
בַּיָּד אַלְיהוּ אַלְיהוּ אַחֲתָה.
הָאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בְּשַׁבְּקָשָׁת
אַלְיהוּ לְהַחֲיוֹת בְּנֵי הַצְּרָפִית
אָמַר לֵיה קָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא,
לֹא יָאֹתָה לְךָ לִמְיסָב בִּידָךְ

אִיהוּ רָזָא, תְּחַת אֲשֶׁר לֹא
עֲבֹדָת בְּשִׁמְחָה, בָּזְמָן דְּכָבִנִי
הָוּ קְרַבְיָן קְרַבְנָי וְעַלְוָן
וְדָא הָיָה בְּשִׁמְחָה. וּבְטוּב
לְבָב, אַלְיָן לִיּוֹא. מְרוֹב כָּל,
אַלְוּ יִשְׂרָאֵל דְּהָוּ אַמְצָעִים
בִּינְיִיהוּ וְגַטְלִי בְּרַכָּאָן מִפְלָא
סְטְרִין. דְּכַתִּיב, (ישעיה ט)
הַרְבִּית הָגּוֹי לֹו הַגְּדָלָת
הַשִּׁמְחָה. אַלְיָן כְּבָנִי. שְׁמָתוֹ
לְפִנֵּיכֶד בְּשִׁמְחָת בְּקָצֵיר, אַלְוּ
יִשְׂרָאֵל דְּקָוְדָשָׁא בָּרִיךְ הוּא
בָּרִיךְ לֹוּן עַבּוּרָא דְּחַקְלָא
וַיְהִיבָּי מַעֲשָׂרָא מִפְלָא.
כְּאָשֶׁר יִגְלֹו בְּחַלְקָם שְׁלָל.
אַלְיָן לִיּוֹא דְּגַטְלָא מַעֲשָׂרָא
מַגּוֹ אַדְרָא.

דְּבָר אַחֲרָה הַרְבִּית הָגּוֹי.
אַלְיָן יִשְׂרָאֵל
הַמְּהִימָנָה דְּקָוְדָשָׁא בָּרִיךְ
הָוּ עַלְיָהוּ בְּדַקְאָה חַזִּי. לֹוּ

שְׁתֵי מִפְתְּחוֹת, אֲלֹא תַּנְּ לִי
מִפְתְּחַת הַגְּשִׁים וְתַחַת
הַמְּתָה. וְהִינֵּנוּ דְּבָתִיב, (מִלְכִים אֶ
צֶן לְקַדְּחָה אֶל אָחָב וּגְוּ)
וְאַתְּנָה מַטָּר. לֹא אָמַר וְתַנְּ
מַטָּר אֲלֹא וְאַתְּנָה.

וְהִיא אֱלִישָׁע הָוֵי לִיה. אַיִן.
לְקִיּוּם פִּי שְׁנִים בְּרוּחוֹ שֶׁל
אֱלֹהִים, אֲלֹא שֶׁלְשֶׁתֶם לֹא
מִסְרָם הַקָּדוֹש בָּרוּךְ הוּא
בַּיָּד שְׁלִיחָה, רֹאמֶר רַבִּי סִימָן
בָּא וּרְאָה כְּחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹש
בָּרוּךְ הוּא, בְּפָעַם אַחַת
מִתְּחִיה מַתִּים וּמוֹרִיד שָׁאוֹל
וּיעַל, מוֹרִיחָה מְאוֹרוֹת וּמוֹרִיד
גְּשִׁים, מַצְמִיחָה חַצִיר,
מְדִשָּׁן יְבוּלִים, פּוֹקֵד עֲקָרוֹת,
נוֹתֵן פְּרִנְסֹות, עוֹזֵר דְּלִימָם,
סּוֹמֵךְ נּוֹפְלִים, זָקֵף בְּפּוּפִים,
מִהְעֵדָא מְלִבִּין וּמִהְקִם
מְלִכִּין, וְהַכֵּל בְּזָמָן אֶחָד
וּבְרַגְעָה אֶחָד וּבְבַת אַחַת מֵהָ
שָׁאַיִן שְׁלִיחָה לְעוֹלָם יִכְּלֶן
לְעַשּׂוֹת.

תְּנִיא אָמַר רַבִּי יוֹסֵי כֹּל מַה

הַגְּדָלָת הַשְּׁמִיחָה, דָא אֵיתָ
דְּרִגָּא רִישָׁא עַלְּאָה דְּאַבְּרָהָם
דְּאַתְּדַבְּקָה בָּה, דָא אֵיתָ גָּדוֹל
וְתִדְּוֹה בֵּיה אַשְׁתָּפָח.

שְׁמָחוֹ לְפָנֵיךְ, (דף קטז ע"ב)
בְּשֻׁעַתָּא דְּסָלְקִין
לְאַתְּדַבְּקָא בָּךְ. בְּשִׁמְחָת
בְּקָצִיר, דָא בְּגַסְתָּא יִשְׂרָאֵל
דְּשִׁמְחָת בְּקָצִיר דִּילִיה הָוֵה.
כְּאֵשֶׁר יִגְּלוּ בְּחַלְקָם שָׁלֵל.
כְּאֵשֶׁר יִגְּלוּ, אַלְיָן שָׁאֵר
חִילִין וּרְתִיכִין לְתַתָּא בְּזָמָנָא
דְּמַחְלָקִי שָׁלֵל וּטְרָפִי טְרָפָא
בְּרָאשִׁיתָא דְּכָלָא.

רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח וְאָמַר,
(תהילים קיט) עַת לְעַשּׂוֹת
לִיְּהִי הַפְּרוֹז תּוֹרְתָּה. עַת
לְעַשּׂוֹת לִיְּהִי מַהָּו. אֲלֹא הָא
אָזְקָמָה. אָבֵל עַת, דָא
בְּגַסְתָּא יִשְׂרָאֵל דְּאַקְרִי עַת.
כִּמְהָ דָאָת אָמַר, (יִקְרָא טז) וְאֵל

שׁעוֹשָׁה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא,
אִינוֹ צָרִיךְ לְעֹשָׂת אֶלָּא
בְּדָבָר, דְּבִינוֹ דָּאָמֵר מִפְּקוּם
קָדוֹשָׁתוֹ יְהָא כֵּד מִיד גַּעֲשָׁה.
בָּא וּרְאָה בְּחַגְבּוֹרָתוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דְּכָתִיב,
(תְּהִלִּים ל) בְּדָבָר יְיָ שְׁמִים
גַּעֲשִׁי. דָּאָמֵר רַבִּי יוֹחָנָן
(יחזקה) מַאי דְּכָתִיב, (שמות יב)
וּבְרִתִּי בָּאָרֶץ מִצְרָיִם אַנְיָ
וְלֹא מַלְאָךְ וְנוּ.

אֵי חַבִּי יָקְרָא סְגִיאָה הוּא
לִמְצָרָאִי, דְּלֹא דְּמַיִּ מִן
דְּתַפְשׁ מֶלֶךְ אֶלְמַאֲן דְּתַפְשׁ
הַדִּיוֹטָא. וְעוֹד אֵין לְךָ אָוָמָה
מוֹזָהָם בְּכָל טוֹמָא בְּמוֹ
הַמִּצְרָיִם דְּכָתִיב בְּהָוָה (יהזקאל
כג) אֲשֶׁר בְּשֶׁר חֲמוֹרִים עַל
בְּשָׂרִים וְנוּ שָׁהָם חֲשׂוֹדִים עַל
מִשְׁכָּב זָבוֹר, וְהָם בְּאַיִם
מִחְמָשׁ שְׁעָשָׂה מִה שְׁעָשָׂה
לְאָבִיו וּקְלָל אֹתוֹ וְלִבְנָנוּ
בָּנו. וּכְיֵלָא הָיָה לַהֲקֹדֶשׁ
בָּרוּךְ הוּא מַלְאָךְ אוֹ שְׁלִיחָה
לְשָׁגֶר לְעֹשָׂת נִקְמָה

יָבָא בְּכָל עַת אֶל הַקָּדְשָׁה.
מַאי וְאֶל יָבָא בְּכָל עַת. כִּמְהָ
דָּאָת אָמֵר, (משל ז) לְשֻׁמְרָךְ
מְאָשָׁה זָרָה. וְדֹא הוֹא (ויקרא י)
וַיִּקְרִיבּוּ לִפְנֵי יְיָ אֲשָׁה זָרָה
וְגוּ. מַאי טַעַמָּא עַת. בְּגִין
דָּאָית לְה עַת וּזְמִן לְכָלָא
לְקַרְבָּא לְאַתְנְחָרָא
לְאַתְחָבָרָא בְּדָקָא יְאֹות.
כִּמְא דָּאָת אָמֵר, (תְּהִלִּים סט)
וְאָנִי תִּפְלַתִּי לְךָ יְיָ עַת רָצָן.
לְעֹשָׂת לְיְיָ כִּמְה דְּכָתִיב,
(שמואל ב ח) וַיַּעֲשֵׂה דָוד
שֶׁם. דָכְלָמַאֲן דְּאַשְׁתָּדָל
בְּאוֹרִיְתָא כְּאַילּוּ עֲבִיד וְתָקוֹן
הָאֵי עַת לְחַבָּרָא לְה
בְּקֹדֶשָּׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכָל כֵּה
לִמְהָ בְּגִין דְּהַפְּרוּ תּוֹרָתָךְ,
דְּאַילּוּ לֹא הַפְּרוּ תּוֹרָתָךְ לֹא
אַשְׁתָּבָח פִּירֹזָא דְּקֹדֶשָּׁא
בְּרִיךְ הוּא מִיְּשָׁרָאֵל לְעַלְמִין.

במצרים במו שעה באשור
שהיה בנו של שם כתיב,
(בראשית י) ובני שם עילם
ואשור. שם היה כהן גדול
ונתרך שנאמר (בראשית ט)
ברוך יי אלה שם. וזה
לשם הנדולה והברכה על
אחיו. וכתיב בם (ישעה לו)
ויצא מלאך יי ויבח במחנה
אסור. ועל ידי שליח נעשה,
כל שבון המצרים שהם
מוזהמים יותר מכל אומה,
ו אמר אני ולא מלאך.
אלא אמר רבי יהודה מקאו
למננו בה גבורתו של
הקדוש ברוך הוא ומעלהו
שהיא גביה על הפל. אמר
הקדוש ברוך היא אומה זו
של מצרים מוזהמת
ומתוונפת, אין ראוי לשגר
מלאך ולא שרף, דבר קדוש
בין רשעים אורים
מטונפים, אלא אני עושה
מה שאין יכול לעשות
מלאך ולא שרף ולא שליח.

אמר רבי יוסי בגונא דא
כתיב, (ישעה ס) אמי יי
בעתה אחישפה. מהו בעתה.
בעת ה'. דתקים מעפרא
בדין אחישפה. אמר רבי
יוסי ועם כל דא יומא חד
נאלו מתי דומייה, בגין
דאסתלק ואיזו מן ה"א,
וקול לא אשפה, כדי
דברו את אלם. ובגין כה היא
שבית בעפרא כל הוא
יומא (קנאי) דה"א. ומאן איה
אלף חמשה, אף על גב
דאקדימת בגלותא עד לא
יעול הוא אלף חמשה
רוזא דה"א, ובכדיitti אלף
שתי תאה דאיה רוזא (דף קין ע"א)
דוואיזו, כדיין ואיזו יוקים
לה"א.

בזמנא (שמות ט ב) שית זמגין
עשר שתין נפש, כדיין

שָׁנְאִי אֹמֵר מָקוֹם קָדוֹשָׁתִי
יְהָא כֵּד וּמִיד גַּעֲשָׂה, מָה
שָׁאַיִן הַמְלָאֵךְ יִכּוֹל לְעַשּׂוֹת.
אֶבֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא,
מָקוֹם קָדוֹשָׁתוֹ אֹמֵר יְהָא
כֵּד וּמִיד גַּעֲשָׂה מָה שָׁהָוָא
רוֹצָח לְעַשּׂוֹת. וְלֹפִיכְךָ לֹא
גַּעֲשִׂית נִקְמָה זוֹ עַל יְהִי
מַלְאֵךְ וּשְׁלֵיחָה, בְּשִׁבְיל קָלוֹן
הַמְצָרִים, וְלֹהָרָאות גְּדוּלָתוֹ
שֶׁל מָקוֹם שֶׁלֹּא רָצָח שִׁיבְנָסָוּ
בְּינֵיהֶם דָּבָר קָדוֹשׁ, וְעַל
הַדָּרֶךְ הַזֶּה נִאמֵר אָנָּי וְלֹא
מַלְאֵךְ. אָנָּי יִכּוֹל לְעַשּׂוֹת
וְלֹא מַלְאֵךְ.

כִּי יוֹצֵא בָּו אָמֵר רַبִּי יְהֹוָדָה
מַאי דְּבַתִּיב, (יונה ט) וַיֹּאמֶר יְיָ
לְהָנָג. וּבְפִתְחָה צְדִיקִים וּחֲסִידִים
מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא דָבָר עַמָּהֶם
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּבָא
לְדָבָר עַמְּהָנָג דָּבָר שָׁאַיָּנוּ
מִבְּרִיר וַיֹּדַע. אֶלָּא אָמֵר רַבִּי
יְהֹוָדָה בַּיּוֹן שְׁעִילָתָה תְּפִלָּתוֹ
שֶׁל יוֹנָה לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הָוּא, מָקוֹם קָדוֹשָׁתוֹ אָמֵר

שְׁלִימָו וְאֶלְיוֹ עַשֶּׁר זָמְבִּין,
וְאֶלְיוֹ שִׁית זָמְבִּין עַשֶּׁר, (זוא"ז)
וְאֶלְיוֹ סְלִקָּא (בעשר) בֵּין, וְאֶלְיוֹ
נִחְתָּא בְּהָא.

אַשְׁתְּלִים וְאֶלְיוֹ גֹּו עַשֶּׁר
שִׁית זָמְבִּין, בְּדִין
הָוּ שְׁתִּין לְאַקְמָא מַעֲפָרָא,
וּבְכָל שְׁתִּין וּשְׁתִּין מַהְהֹא
אֶלְף שְׁתִּיתָא אַתְּתָקָר הָא
וּסְלִקָּא בְּדִרגָּוִי לְאַתְּתָקָפָא.
וּבְשִׁית מָהָ שְׁבִינָן לְשְׁתִּיתָא
יִתְפַתְּחֵוּ תְּרֵעִי דְּחַכְמָתָא
לְעִילָּא וּמְבוּעִי דְּחַכְמָתָא
לְתַתָּא, וּוַיְתַתְּקֹן עַלְמָא
לְאַעֲלָא בְּשִׁבְיָעָה. כָּבֵר נִשְׁ
דְּמַתְּתָקָן בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָא
מִכִּי עָרֵב שְׁמֵשָׂא לְאַעֲלָא
בְּשִׁבְתָּא. אוֹף הַכִּי נִמְיָ
וּסְימָנִיךְ (בראשית ז) בְּשִׁנְתָּשָׁש
מִאוֹת שָׁבָה לְחֵי בָּחָ וְגֹו
גְּבָקָעוּ כָּל מַעֲיִינּוֹת תָּהָום
רַבָּה.

בְּשֵׁבֵיל שִׁקְיָא הַדָּג אֶת יוֹנָה
אֶל הַיְבָשָׂה. לְמַד לְדָג בְּמוֹ
בְּשֵׁבֵיל, בְּלוֹמֶר וַיֹּאמֶר יְיָ
בְּשֵׁבֵיל הַדָּג שִׁקְיָא אֶת יוֹנָה
אֶל הַיְבָשָׂה. מִמְּקוֹם קָדוֹשָׁתוֹ
אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, יְהָ
כָּךְ וּמִיד גָּעָשָׂה, מָה שָׁאיָן
שְׁלִיחָה יִכּוֹל לְעַשּׂוֹת.

תָּנִיא אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן
מִפְתָּח שֶׁל חַיָּה בְּיָדוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הִיא,
וּבָעוֹד שֶׁהִיא יוֹשֶׁבת עַל
הַמְּשִׁבֵּר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
מַעֲיִין בָּאוֹתוֹ הַוְּלָד אֶם רְאֵי
הִיא לְצִאת לְעוֹלָם (וַיֵּצֵא וּ
פָוֹתֵחַ דְּלָתֹות בְּטָנָה וַיּוֹצֵא,
וְאֵם לְאוֹ סּוֹגֵר דְּלָתֹותָה
וּמַתּוֹ שְׁנֵיָם. אֵי הַכִּי לֹא
יֵצֵא רְשֵׁעַ לְעוֹלָם. אֶלָּא הַכִּי
תָּנִינָן עַל שֶׁלַשׁ עֲבִירֹת
נְשִׁים מִתּוֹת וּכְוֹ) (אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן
וְהִיא) וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק לְמַה
אָשָׁה מִפְלָת פָּרִי בְּטָנָה.
אֶלָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא רֹאשׁוֹ אָתוֹ

אָמַר לֵיהּ רַבִּי יוֹסֵי כֹּל דָּא
אֲרִיכָּבוֹ זָמְנָא יִתְיַיר
מִכְמָה דָאָקְמָה חַבְרִיָּא
דָאִיהּ יוֹמָא חַד גָּלוֹתָא
דְּכִנָּסָת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִתְיַיר
דְּכִתְבֵּיבָ, (אַיִּיכָּה אָ) נִתְגָּנְבֵי
שׁוֹמְמָה כֹּל הַיּוֹם דָוָה. אָמַר
לֵיהּ הַכִּי אָוְלִיפְנָא מַאֲבָא
בָּרוֹזִין דָאָתוֹן דְשָׁמָא
קְדִישָׁא וּבְיוּמִי דְשָׁגִי עַלְמָא
וּבְיוּמִי דְבִּרְאָשִׁית וּכְלֹא רָזָא
חַדָּא אִיהָ.

וּכְדִין יִתְחַזֵּי קְשָׁתָא בְּעַנְבָּא
בְּגַוּנִי (עַב בָּ) נְהִירִין
כְּאַתָּה דְמִתְקַשְׁטָא לְבָעָלה
דְּכִתְבֵּיבָ, (בְּרָאשִׁית ט) וּרְאִיתִיהָ
לְזִופְרָ בְּרִית עוֹלָם וְהָא
אֲוֹקְמָה וּשְׁפִיר
וּרְאִיתִיהָ, בְּגַוּנִין נְהִירִין
כְּדִקָּא יָאוֹת. וּכְדִין לְזִופְרָ
בְּרִית עוֹלָם. מִאן בְּרִית

העובר שאינו ראוי לצאת לעולם ומקדמים להמיתו בימי אמו שג�� אמר (בראשית ו) הנפלים היו בארץ בימים בהם. הנפלים כתיב بلاיהם. יוד ראשונה. ולמה, בשביל שאחרי בן באו בני האלים אל בנות adam וילדו להם בוניות וירבו ממורים בעולם. הימה הגבורים אשר מעולם. שאין גיבור ופריון ועריאן במו הממור. אנשי השם, שהכל יכירו לקרתו השם הידוע ממור,abicino שרואים מעשו שהוא פריון ועריאן ונBOR הפל יקרהותו אותו שם. ומה דאמר רבי שמעון הקדוש ברוך הוא מעין באותו הילד. אין לך רשות בעולם מאותם הרשעים היוציאים לעולם שאין קדוש ברוך הוא מעין בו ורואה אם אותו הנוף יגיח בין צדיק ובשר, או שיטיל לאדם מישראל ממיתה משינה, או

עולם. דא בנסת ישראל, ויתחבר ואיז בה"א, ויקים לה מעפרא, כמה דעת אמר ויופר אליהם את בריתו. דא בנסת ישראל דאייה ברית, כמה דעת אמר והיתה לאות ברית וגוו.

כד יתרע ואיז לגביה ה"א, כדיןอาทין עלאין יתרון בעלמא (רלו א) ובנווי דראובן זמגין דיתערון, קרבין בכל עולם, וכנסת ישראל יוקים לה מעפרא ויופר לה קודשא בריך הינא. וишתחח קודשא בריך הוא לגביה גו גלותה כחונשין ואיז שת זמגין י עשר. עשר זמגין שת שבין, וכדין תיקום ויתפקד בעלמא למבעד נוקמין, ומאן דאייה מאיך יתרמי.

שִׁיעָשָׂה טוֹבָה אַחֲתָה,
וּבַשְׁבֵיל כֶּד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא מַזְכִּיאוּ לְעוֹלָם.

בַּיּוֹמָיו דָּרְבֵי יוֹסִי הָוּ אֲנוֹן
פְּרִיצִי דָּהוּ מִשְׁקָדִי בְּטוּרִיא
עַם פְּרִיצִי אֲוֹמָות הַעוֹלָם,
וּבְדַּמְשָׁבֵחַ בָּר נְשׁ וִתְפֵשִׁי
לִיהְ לְקָטְלִיהְ, הָוּ אָמְרִין לִיהְ
מַה שְׁמָה, אֵי הָוּ יְוָדָאי הָוּ
אַזְלָין עַמְּיהָ וּמִפְקִין לִיהְ מַן
טוּרִיא, וְאֵי הָוּ בָּר נְשׁ
אַחֲרִינָא קָטְלִי לִיהְ. (עהא)
וְהָוּ אָמֵר רַבִּי יוֹסִי אֲתַחֲזָוּן
אֲנוֹן בְּכָל הָאֵי לְמַיְעֵל
לְעַלְמָא דָּאַתִּי.

תָּנוּ רַבְנָן נ' דְּבָרִים הַלְלוּ
אַיְנָן בָּאָן לְעוֹלָם אֶלְאָ
בְּקוּלוֹת, קוֹל חַיה דְּבָתִיב,
(בראשית א') בְּעֵצֶב תַּלְדִּי בְּגִים
וּבְתִיב, (בראשית ל') וַיִּשְׁמַע
אֱלֹהִים. קוֹל גְּשָׁמִים
דְּבָתִיב, (תְּהִלִּים ט') קוֹל יְיֻ עַל
הַמִּים וּבְתִיב, (מִלְכִים א' ח') בַּי
קוֹל הַמוֹּן הַגְּשָׁם. קוֹל תְּחִית
הַמְּתִים דְּבָתִיב, (ישׁועה ט) קוֹל

אמֶר לֵיהְ רַבִּי יוֹסִי שְׁפֵיר
קְאַמְרָת בְּגַיִן (דף קז ע"ב)
דָּאֵיהְ גַּו רְזָא דָּאַתּוֹן. וְלִית
לָזְן לְאַתְּעָרָא חַוְשָׁבָן וְקַצְין
אַחֲרִינִין, דָּהָא בְּסֶפֶרֶת דָּרְבָּ
יַיְבָּא סְבָא אַשְׁפְּחָן חַוְשָׁבָן
דָּא דְּכָתִיב, (וַיִּקְרָא כ'ו) אֹז תְּרִצָּה
הָאָרֶץ. וְהָוּ רְזָא דָוָא'zo
דְּכָתִיב, (וַיִּקְרָא כ'ו) וּזְכָרָתִי אֶת
בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְדָא הָוּ וְאָז
כָּלָא בְּחַדָּא, וְעַל דָּא אַזְפּוֹר,
וְלִבְתָּר וְהָאָרֶץ אַזְפּוֹר, דָּא
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. תְּרִצָּה.
תְּתִרְעֵי אַרְעָא לְגַבְיִ קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הָוּ.

אָבָל יוֹמָא חַד דָּאַמְרָו
חַבְרִיִּיא וְדָאֵי פְּלָא
הָוּ גְּנִיזָה קְמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּ וְכָלָא אַשְׁתַּבָּח בְּרִיךְ
דָּאַתּוֹן דְּשָׁמָא קְדִישָׁא,
דָּהָא גְּלִוָּתָא בְּאֲנוֹן אַתּוֹן

קֹרֶא בַּמִּדְבָּר. מַאי בְּעֵי
 הַכָּא קָלָא בַּמִּדְבָּר. אֲלָא
 אָמֵר רַבִּי וַיְהִיא אֵלֵין אָנוֹן
 קָלְיִיא לְאַתְּעָרָא מַתִּי מִדְבָּר,
 וּמְבָאָן דְּהֹא הַדִּין לְכָל
 הָעוֹלָם. אָמֵר רַבִּי יוֹחָנָן הָא
 תָּנַן בְּשִׁגְבָּנָס אָדָם לְקָבֵר
 גְּבָנָס בְּקוּלוֹת. בְּשִׁיקָּומו
 בַּתְּחִיתָה הַמְתִים אִינוֹ דִין
 שִׁיקָּומו בְּקוּלוֹי קוּלוֹת. אָמֵר
 רַבִּי יַעֲקֹב עֲתִידָה בַּתְּ קָוָל
 לְהִיוֹת מַתְפּוֹצֶחֶת בְּבָתִי
 קָבְרוֹת וְאוֹמֶרֶת (ישעה כ"ז)
 הַקִּיצוֹ וּרְגַנּוֹ שׂוֹבֵנִי עַפְרָה
 וּעֲתִידִים לְחִיוֹת בָּטָל שֶׁל
 אוֹר גָּדוֹל שֶׁל מַעַלָּה דְכְתִיב,
 (ישעה כט) בַּי טָל אָרוֹת טָלָךְ
 וְאָרֶץ רְפָאִים תְּפִילָה. אֲכִיר,

(ע"ב מדרש הנעלם).

עד הַהְוָא זָמָנָא, וְכֹלָא תָּלִי לִיה קָוִדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא כֵּד
 יְתֻובָן בְּתִיּוֹבָתָא. אֵי יְזַכֵּר וְאֵי לֹא יְזַכֵּר, בָּמָה דְאַתְמָר
 בְּהָאִי קָרָא דְכְתִיב אֲנִי יְיָ בְּעֵתָה אֲחִישָׁבָה. זָכוֹ אֲחִישָׁבָה
 לֹא זָכוֹ בְּעֵתָה.

גָּלִי לֹזֶן רַבִּי יִסָּא הַכָּא,
 וְהַשְּׁתָּא בָּאָפָון אַתְוֹן
 אַתְגָּלְיִין וְגָלִי לֹזֶן.
 אָמֵר לִיה תָּא חֹווִי, דָאָפְיָלוֹ
 כֵּד אַתְפְּקָדָא שָׁרָה,
 מְהָאִי דָּרְגָּא לֹא פְּקִיד לְהָה,
 אֲלָא בְּרֹזָא דְוָאָוָי, דְכְתִיב
 וְיִי פְּקִד אֶת שָׁרָה וְגוֹ. בְּגִינַּן
 דְכָלָא בְּרֹזָא דְוָאָוָי אִיהָן,
 וּבְהָא כָּלִיל פָּלָא, וּבְיִהְרָא
 אַתְגָּלְיָא כָּלָא, בְּגִינַּן דְכָל
 מְלָה דְאִיהָן סְתִימָא אִיהָן
 גָּלִי כָּל סְתִים. וְלֹא אָתֵי מָאן
 דְאִיהָן בְּאַתְגָּלִי וְיִגְלִי מָה
 דְאִיהָן סְתִים.

אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי כָּמָה אִיתְ לֹזֶן
 לְאַתְמָשָׁבָא גֹּו גְּלוֹתָא

עַד הַהְוָא זָמָנָא, וְכֹלָא תָּלִי לִיה קָוִדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא כֵּד
 יְתֻובָן בְּתִיּוֹבָתָא. אֵי יְזַכֵּר וְאֵי לֹא יְזַכֵּר, בָּמָה דְאַתְמָר
 בְּהָאִי קָרָא דְכְתִיב אֲנִי יְיָ בְּעֵתָה אֲחִישָׁבָה. זָכוֹ אֲחִישָׁבָה
 לֹא זָכוֹ בְּעֵתָה.

אֶזְלֹו, עַד דְּהַוּ אֶזְלִי, אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי אֲדִפְרָנָא הַשְׁתָּא
דְּהָא בָּאָתָר דָא יַתִּיבְנָא יוֹמָא חַד עַם אָבָא, וְאָמֵר
לִי בָּרִי זָמֵן אֲגַת כֵּד מַטְ�וֵן יוֹמָךְ לְשִׁיתֵּין שְׁבִין לְאַשְׁפְּחָחָ
בְּהָאִי אֲתָר סִימָא דְּחַכְמָתָא עַלְּאָה, וְהָא זָכִינָא לְאַפְּנוֹן
יוֹמָין וְלֹא אַשְׁפְּחָנָא, וְלֹא יַדְעַנָּא אֵי הַבִּי מַלְיָין דְּקָאָמָרָן
או הַהִיא חַכְמָתָא דָאֵיהָוּ אָמֵר.

וְאָמֵר לִי כֵּד יַמְטוֹן קוֹלְפֵין דְּגֻרָא גַּו טָהִירִי יַדְךָ
אֲתָאָבֵיד מִינְךָ. אָמִינָא לֵיהּ אָבָא בָּמָה יַדְעַת.
אָמֵר לִי בְּהִגִּי תְּרִין צָפּוֹרִין דְּאָעֲבָרוּ עַל רִישׁ יַדְעַנָּא.
אֲדַהֲכִי אֲתָפְרֵשׂ רַבִּי יוֹסֵי וְעַל גַּו מַעֲרָתָא (דף קייח ט"א) חַדָּא
וְאַשְׁפָחָ סְפָרָא חַד דְּהַוָּה נְעִיזָה גַּו נַוקְבָּא דְּטֻנָּרָא בְּסִינְפִּי
מַעֲרָתָא, נַפְקֵה בַּיִת.

כִּיּוֹן דְּפַתַּח לֵיהּ חַמָּא שְׁבָעֵין וְתִרְיֵין גָּלִיפֵין דְּאַתְּוֹן
דְּאַתְּמָסְרוֹ לְאָדָם הַרְאָשׁוֹן וּבְהָוּ הַוָּה יַדְעַ פָּל
חַכְמָתָא דְּעַלְּאַיִן קַדְיִשֵּׁין וּכְלָ אַבְּוֹן דְּבָתָר רִיחִיאָ
דְּמַתְגָּלְלָן בְּתַר פְּרוֹכָתָא גַּו טָהִירִין עַלְּאַיִן וּכְלָ אַבְּוֹן
מַלְיָין הַזּוֹמְגִינִּין לְמִיתִּי לְעַלְּמָא, עַד יוֹמָא דְּיִקְוּם עַנְבָּא
דְּבָסְטָר מַעֲרָב וְיַחֲשִׁיךְ עַלְּמָא.

קָרָא לַרְבִּי יְהוֹדָה וּשְׁרוֹ לְמַלְעֵי בְּהָהּוּא סְפָרָא, לֹא
סְפִיקָו לְמַלְעֵי תְּרִי או תְּלַתָּא סְפָרִין דְּאַבְּוֹן אֲתָוֹן
עַד דְּהַוָּה מִסְתְּכָלִין בְּהַהִיא חַכְמָה עַלְּאָה, כִּיּוֹן דְּמַטְוֵן

למלעִי בסתרו דספרא ומשתעו דא עם דא, נפק
שביבא דאשא ועלעולא דרואה ובטש בידיהון ואתאביד
מפנייהו. בכה רבוי יוסי ואמר דילמא חס ושלוּם חובה
אייהו גבן או דלאו אנן זפין למנדע ליה.

כד אתון לגבוי דרבוי שמעון אשטעו ליה עובדא דא,
אמיר לוֹן דילמא בקץ משיחא דאנו אתון הויתון
משתדל, אמרו ליה דא לא ידען דהא כלא אתבשי
מין. אמר לוֹן רבוי שמעון לית רועיתא קודשא בריך
הוא בדא דיתגלי כל כף לעלמא, וכד יהא קרייב ליום
משיחא אפילו רבוי דעלמא זמין לאשכחא טמירין
דҳכמתא ולמנדע בית קצין וחושבנין, ובזהו זמנה
אתגלייא לכלה הדא הוא דכתיב (צפניה ג) כי איז אהפה אל
עממים וגוי. מהו איז. בזמנה דתיקום הכנסת ישראל
מעפרא ויווקים לה קודשא בריך הוא כדין אהפה אל
עממים שפה ברורה לקרוא כלם בשם יי' ולעבדו שם
אחד.

תא חוו, אף על גב דאברהם כתיב בית ויסע אברם
הלוֹך ונסוע הפגבה. וכל מטלני הו לדרומא
וatkashr בית, לא סליק לדוכתיה בדקא יאות עד
דאיתילד יצחק, כיון דאיתילד יצחק אסתלק לאטריה
ואיהו אשתחף בהדייה וatkashro (דף קייח ע"ב) דא בדא.

בגין כה איהו קרי ליה יצחק ולא אחרא, בגין לשטפה מיא באשא, כתיב ויקרא אברהם את שם בנו הפלד לו אשר ילדה לו שרה יצחק. מאן הפלד לו, אש ממים:

ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק. אמר רבי חייא, מיום אדתיליד יצחק והוה ישמעאל בביתא לאברהם, לא אסתלק ישמעאל בשמא, באתר דהbab שרייסופיתא לא אדבר קמיה, בגין כה את בן הגר המצרית, גבר שלא יתחויל לאדבר קמיה די יצחק.

אמר רבי יצחק ותרא שרה, בעינא דקלנא חמת ליה שרה, שלא חמת ליה בעינא דאייה בראשם, אלא דאייה בראש הגר המצרית, בגין כה ותרא שרה. דשרה חמת ליה בעינא דא ולא אברהם, דאילו באברהם לא כתיב את בן הגר אלא את בנו. תא חזוי, לבתר מה כתיב וירע הדבר מאי בעיני אברהם על אודות בנו. ולא כתיב על אודות בן הגר המצרית. בגין כה ותרא שרה את בן הגר המצרית. ולא חמת דאייה בריה דabraם.

רבי שמעון אמר הא קרא תושבחתא דשרה איה בגין דחמת ליה דקא מצחק לכוכבים ומיזלות,

אמרה, וְדֹאי לֹא בֶּרֶא דָא בֶּרֶא דָא בֶּרֶה לְמַעַב עֲזָבָדִי
 דָא בֶּרֶה, אַלְאָ בֶּרֶא דָהָגָר הַמְצָרִית אֵיהּ אֲהָדָר לְחוֹלְקָא
 דָא מִיה, בְּגִין כֵּה וְתָאָמֵר לְאַבְרָהָם גַּרְשֵׁן הַאֲמָה הַזֹּאת וְאֵת
 בְּנָה, כִּי לֹא יִרְשֵׁן בֶּן הַאֲמָה הַזֹּאת עִם בְּנֵי עַמּוֹ יִצְחָק.
 וּכְיַסְלָקָא דַעַתְךָ דַקְנִי לְהַשְּׁרָה אוֹ לְבֶרֶה, אֵי חַכְמִי לֹא
 אָוְדי קַוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַמּוֹה, דְכִתְיבָּן כָּל אָשָׁר
 תָּאָמֵר אַלְיכָ שְׂרָה שְׁמַע בְּקוֹלָה. אַלְאָ בְּגִין דְחַמָּאת לִיהְיָה
 בְּכֻפְכֻבִים וּמִזְלֹות וְאַמִּיה אָוְלָפָא לִיהְיָה גַּמּוֹסִי דְכֻפְכֻבִים
 וּמִזְלֹות, בְּגִין כֵּה אָמְרָת שְׂרָה כִּי לֹא יִרְשֵׁן בֶּן הַאֲמָה
 הַזֹּאת, אָנָא יַדְעַנָּא דְלֹא יַרְית לְעַלְמִין חַוְלָקָא
 דְמַהְיָמָנוֹתָא, וְלֹא יְהָא לִיהְיָה עִם בֶּרֶי חַוְלָקָא לֹא בְּעַלְמָא
 דִּין וְלֹא בְּעַלְמָא דָאָתִי, וּבְגִין כֵּה אָוְדי עַמּוֹה קַוְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא.

וּקַוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַפְרֵשָׁא בְּלַחְזָדָי זַרְעָא
 קַדְשָׁא כְּדָקָא יָאָות, דְבְגִין כֵּה בֶּרֶא עַלְמָא
 דְהָא יִשְׂרָאֵל סַלִיק בְּרַעֲוָתָא דַקְוָדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עד לֹא
 יִבְרֵי עַלְמָא, וּבְגִין כֵּה נַפְקֵח אַבְרָהָם לְעַלְמָא וּעַלְמָא
 מַתְקִיִּים בְּגִינִיה, וְאַבְרָהָם וַיַּצְחַק (לֹא) קִיְימָו וְלֹא אִתְיִשְׁבוּ
 בְּדוֹכְתִיָּהוּ עד דַנַּפְקֵח יַעֲקֹב לְעַלְמָא.

כִּיּוֹן דַנַּפְקֵח יַעֲקֹב לְעַלְמָא אִתְקִיְימָו אַבְרָהָם וַיַּצְחַק
 וְאִתְקִיִּים כָּל עַלְמָא, וּמַתְמַן נַפְקֵח עַמּוֹ קַדְשָׁא

לעַלְמָא, וְאַתְקִים כֹּלֶא כְּגֻונָא קָדִישָׁא בְּדִקָּא יָאוֹת,
וּבָגִין כֵּה אָמֵר לֵיה קָדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא, כֵּל אֲשֶׁר תָּאמֶר
אַלְיךָ שָׂרָה שְׁמָע בְּקוֹלָה כִּי בִּצְחָק יִקְרָא לְךָ זָרָע, וְלֹא
בִּשְׁמַעְאל. מָה פְּתִיב לְבָתָר וְתַלְךָ וְתַתְעַ בְּמִדְבָּר בָּאָרֶץ
שְׁבָע.

השלמה מההשומות (סימן ט)

וַיִּשְׁכַּם אֶבְרָהָם בְּבָקָר וּבְכוֹר רַבִּי בְּרוֹקָא אָמֵר, מַהוּ שְׁמָע
עַל שְׁכָמָה אֶלְאֶלְא שְׁהַזְּהִירָה עַל עַזְלָה אַמְוִינָה
וְלֹעֲמֹד בָּמָה שְׁהִיְתָה בְּתִחְיָה כְּתִיב הַכָּא שְׁמָע עַל שְׁכָמָה
וְכְתִיב הַתָּם (שמות ט'ז) שְׁמָם שְׁמָם לוֹ חָק וּמִשְׁפָט. מָה לְהַלֵּן עַל
הַשְּׁכִינָה, אוֹפֵן הַכָּא עַל הַשְּׁכִינָה. מָה עַשְׂתָה בֵּין שְׁרָאָתָה
עַצְמָה יוֹצָאת מִרְשָׁוֹתוֹ שֶׁל אֶבְרָהָם חֹזֶר לְקַלְקָולָה
דְּכִתִּיב וְתַלְךָ וְתַתְעַ מַהוּ וְתַתְעַ שְׁתַעַתָּה אַחֲרָה עֲבוֹדָה
זָרָה וְגַלְוִילִי בֵּית אָבִיה כְּתִיב הַכָּא וְתַתְעַ וְכְתִיב הַתָּם (ירמיה
י) הַבָּל הַמָּה מַעֲשָׂה תַּעֲתּוּעִים: (עד כאן מההשומות)

כְּתִיב הַכָּא וְתַתְעַ וְכְתִיב הַתָּם (ירמיה י) הַבָּל הַמָּה מַעֲשָׂה
תַּעֲתּוּעִים. וּקְדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא בְּגִינִיה דְאֶבְרָהָם
לֹא שְׁבִיק. לְה וּלְבָרָה.

תָא חָזִי, בְּקָדְמִיתָא כְּד אַזְלָת מִקְמָה דְשָׂרָה מָה פְתִיב כִּי
שְׁמָע יי' אֶל עֲבָנִיה. וְהַשְׁתָא דְטַעַת בָּתָר פּוֹכְבִים
וּמְזֻלּות אֶפְעַל גַב דְכִתִיב וְתַשָּׁא אֶת קוֹלָה וְתַבָּד. מָה

כתיב כי שמע אליהם אל קול הבער. ולא כתיב כי שמע אליהם את קולך.

באשר הוא שם. הא אוקמונה דלאו בר עונשא הוא לגביו כי דין דלעילא, זהה כי דין דلتתא עבשין מתלייסר שניין ולעלילא, וכי דין דלעלילא מעשרים שניין ולהלאה. ואף על גב דחייבא היה, לאו בר עונשא איהו. וזה אוקמונה, ודא הוא דכתיב באשר הוא שם.

אמר רבי אלעזר א' כי מאן דאסטלק מעולם עד לא מטען יומי לעשרין שניין, מאן אחר אתעפש, בגין זהה מתלייסר שניין ולתתא לאו בר עונשא איהו אלא בחתאו דאבי. אבל מתלייסר שניין ולעלילא מהו, אמר ליה קודשא בריך הוא חס עלייה דליםות זפאי ולא לימות חייב ויהיב ליה אגר טב בההוא עלמא, ולא לימות חייב דיתעפש בההוא עלמא ואוקמונה.

אמר ליה א' חייב הוא ולא מטען יומי (דף קיט ע"א) לעשרין שניין מהו כיון דאסטלק מעולם במא הינו עונשיה. אמר ליה בדאי אתקאים (משלו יג) ויש נספה שלא משפט. וכך עונשא נחית לעלמא איהו (דין) ערע שלא פונה לעילא ותתא בההוא מחבלא ויתעפש כה לא אשגחו עלייה מלעלילא.

ועלייה כתיב, (משליה) **עוֹגָותִיו יַלְכְּדָנוּ אֶת הַרְשָׁע.** א"ת **לְאַסְגָּאָה מֵאַן דָּלָא מַטּוֹן יוֹמָוִי לְאַתְעֲבָשָׁא.** **עוֹגָותִיו יַלְכְּדָנוּ** (את הרשע) **וְלֹא בַּיְדֵנָא דַלְעַילָּא, וּבְחַבְלִי חַטָּאתָו יַתְמַהֵּן וְלֹא בַּיְדֵנָא דַלְתַּתָּא.** **בְּגִין כֵּךְ כתיב בַּי שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל קֹול הַפּוּר בְּאַשְׁר הוּא שָׁם.**

רַבְּי שְׁמֻעוֹן פָּתָח וַיֹּאמֶר, (ויקרא כו) **וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי עִקּוּב מְלָא בּוֹאָיו אַמְּאָי.** **אֶלָּא בְּתְּרִין סְטוּרִין אִיהוּ** (אנון). **רוֹא דְּחַכְמָתָא חַדָּא.** **דָּאִיהוּ רֹא דְּרָגָא דְּחַכְמָתָא.** **אֶתְר דְּשִׁירִי בֵּיהֶם יַעֲקֹב.** **אֶבֶל הָאִי קָרָא עַל גְּלוּתָא דִּישְׂרָאֵל אַתְמָר,** **דָּכְדָּכְדָּן גַּוְּגַלְוִתָּא,** **הַהוּא זָמָנָא דִּיתְפְּקִדּוֹן** (ביה יעקב) **יַתְפְּקִדּוֹן בְּרוֹא דְּוָאָיו.** **וְאִיהוּ בְּאַלְפָ שְׁתִיתָהָה.**

(ואתחנן ערך א) **וּפְקִידָה בְּרוֹא דְּוָאָיו שִׁית רְגָעִי וּפְלָג עִידָּן.** **וּבְזָמָנָא דְּשִׁתְיִין שְׁנִין לְעַבְורָא דְּדַשָּׁא בְּאַלְפָ שְׁתִיתָהָה יַקְיִם אֱלֹהָ שְׁמִיא פְּקִידָה לְבָרְתִּיהָ דִּיעַקְבָּ.** **וּמְהַהְוָא זָמָנָא עַד דִּיהָא לָהּ זְכִירָה שִׁית שְׁנִין וּפְלָגָא.** **וּמְהַהְוָא זָמָנָא שִׁית שְׁנִין אַחֲרָגִין וְאֶפְוֹן שְׁבָעִין** (ויתלה) **וּתְרִין וּפְלָגָא.**

בְּשִׁתְיִין וּשִׁית יַתְגִּלִּי מַלְפָא מִשְׁיחָא בָּאָרְעָא (שמות ז, ב, ט ב) **דְּגָלִיל,** **וּכְדָכְבָא דְּבָסְטָר מַזְרָח יַבְלָע שְׁבָע כְּכַבְדָא מַסְטָר צְפָוֹן,** **וּשְׁלַהְוָבָא דְּאָשָׁא אַוְכָמָא תְּהָא תְּלִיאָ**

ברקיע אָשִׁיטין יְמַיּוֹן, וְקָרְבֵּין יְתַעֲרוֹן בְּעַלְמָא לְסֶטֶר
צְפּוֹן, וְתָרֵין מֶלֶכִין יְפָלוֹן בְּאָפּוֹן קָרְבֵּין.
וַיַּזְדְּנוּגּוֹן כְּלָהוֹן עַמְמִיא עַל בְּרִתְהָה דִּיעָקָב לְאַדְחִיאָה
לְהָ (לֹוֹן) מַעַלְמָא. וְעַל הַהְנוֹא זְמָנָא בְּתִיב (הַחִיתָה)
(ירמיה ל) וְעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקָב וּמִבָּה יְשַׁע וּכְדִין יִסְתִּימְוֹן
נְפָשִׁין מְגֻפָּא וּבְעֵין לְאַתְחַדְשָׁא, וּסְמִינִיך (בֶּל הַגְּפֵשׂ לְבֵית יַעֲקָב
הַבָּא מִצְרִים שְׁבָיעִים וּבְתִיב) (בראשית מו) **כָּל הַגְּפֵשׂ הַבָּא לְיַעֲקָב**
מִצְרִים וְגוֹן כָּל נְפֵשׂ שְׁשִׁים וּשְׁשָׁה.

בְּשְׁבָעֵין וִתְלַת כָּל מֶלֶכִי עַלְמָא יִתְכְּבָשׁוֹן לְגוֹן קְרָתָא
רְבָתָא דְרוּמִי, וּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר
עַלְיָהוּ אָשָׁא וּבְרָדָא וְאַבְנִי אַלְגְּבִישׁ וַיַּתְאַבְדוּן מַעַלְמָא,
בְּרֵ אַבְנֵן מֶלֶכִין דְלָא יִמְטוֹן לְתָמָן וַיַּהַדְרוּן לְאַגְּחָא קָרְבֵּין
אַחֲרָנִין. וּמַהְוָא זְמָנָא מֶלֶכָא מִשְׁיחָא יִתְעַר בְּכָל עַלְמָא,
וַיִּתְכְּבָשׁוֹן עַמְיָה כֹּמהֵן עַמְיָן וּכֹמָה חַיְילִין מִכָּל סִינִיפִי
עַלְמָא, וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִתְכְּבָשׁוֹן בְּכָל אַגְּוֹן אַתְרִי.

עד דָאַשְׁתְּלִימָו אַבְנֵן שְׁבֵין לְמָהָה, כְּדִין וְאַז'ו יִתְחַבֵּר
בְּהָא', וּכְדִין (ישעה ס) וְהַבְּיוֹא אַת כָּל אֲחִיכֶם מִכָּל
הָגּוֹים מִנְחָה לְיִי וְגוֹן. וּבְנֵי יִשְׂמָעָל (ישראל) זְמִינִין בַּהְהָוָא
זְמָנָא לְאַתְעָרָא (עליהוֹן) עַם כָּל עַמְיָן דְעַלְמָא לְמִיתִי עַל
יְרוּשָׁלָם דְכְתִיב, (וכבירה ד) וְאַסְפָּתִי אַת כָּל הָגּוֹים אֶל
יְרוּשָׁלָם לְמִלחָמָה וְגוֹן. וּבְתִיב, (תהלים ב) יִתְיַצְּבוּ מֶלֶכִי אָרֶץ

וְרוֹזְגִים נוֹסְדוּ יְחִיד עַל יְיָ וְעַל מֶשְׁיחָו. וְכִתְיבַּי יוֹשֵׁב
בְּשָׁמִים יִשְׁחַק יְיָ יַלְעָג לְמוֹ.

לְבַתֵּר וְאַזְוֹ זָעִירָא יִתְעַר לְאַתְּחַבְּרָא וְלְחַדְשָׁא גַּשְׁמָתִין
הַהוּ אֻתִיקִין בְּגַיִן לְחַדְתָּא עַלְמָא פָּמָה דְכִתְיבַּ
(שם כד) יִשְׁמָח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו וְכִתְיבַּי יְהִי כָּבֹוד יְיָ לְעוֹלָם
לְאַתְּחַבְּרָא כְּדַקָּא יָאֹתָה. יִשְׁמָח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו לְגַחְתָּא לְזֹן
לְעַלְמָא וְלְמַהֲוִי בְּלַהֲוִן בְּרִיאַיִן חַדְתִּין לְחַבְּרָא עַלְמִין בְּלַהֲוִ
בְּחַד.

וְפָאַיִן אָפָ�נָן כָּל אָגָוָן דִּישְׁתָּאָרוָן בְּעַלְמָא בְּסִינְפִּי אַלְפִּ
שְׁתִּיתְאָה לְמַיְעֵל בְּשְׁבַתָּא, דְהָא כְּדַיִן אִיהֵו יוֹמָא
חַד לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחְזֹדוֹי לְאוֹזְדוֹגָא כְּדַקָּא יָאֹתָה
וְלְמַלְקָט גַּשְׁמָתִין חַדְתִּין לְמַהֲוִי בְּעַלְמָא עַם אָפָ�נָן
דְאַשְׁתָּאָרוּ בְּקָדְמִיתָא דְכִתְיבַּ, (ישעה ד) וְהִיה הַפְּשָׁאָר בְּצִיּוֹן
וְהַפּוֹתָר בִּירוּשָׁלָם קָדוֹשׁ יִאָמֶר לוֹ כָּל הַכְּתוּב לְחַיִם
בִּירוּשָׁלָם:

וְיִהֵּי אַחֲר הַדְּבָרִים הָאֱלֹהִים וְהָאֱלֹהִים נִסְתַּחַת אֶבְרָהָם
וַיִּאמֶר אֱלֹי אֶבְרָהָם וַיִּאמֶר הַגְּנִי. רַבִּי יְהוֹדָה פָּתַח
וַיֹּאמֶר (תהלים מא) אַתָּה הוּא מַלְכֵי וְגוֹ. דָא הוּא שְׁלִימָו דָכְל
דְּרָגֵין בְּחַדָּא דָא בְּדָא.

צִוָּה יִשְׁנוּתָה יַעֲקֹב, כָּל אָפָ�נָן שְׁלִיחָן דַעֲבָדִי שְׁלִיחָותָא
(דף קוט ע"ב) בְּעַלְמָא דְלִיהְוִי בְּלַהֲוִי מִסְטָרָא דְרַחְמִי וְלֹא

להו מسطרא דדיבא, בגין דאית מארי שליחן מسطרא
דרחמי ומسطרא דדיבא קשייא. אבען שליחן דאתהין
مصطفרא דרחמי לא עבדי שליחותא דדיבא בעלמא כלל.
ואין תימא הא מלכא דאתגלי לייה לבלעם הא תנינן
שליחא דרחמי היה ואותהפה לדיבא. לא. לעולם
לא אשתי, אלא שליחא דרחמי היה לאגנאה עלייהו
דיישר אל ולמהוי סיגוריא עלייהו, ולקבליה הוא דיבא,
וכך אורחותי דקודשא בריך הוא, כה אוטיב לדא ההוא
טיבו דיבא לדא. כה הא שליחא דרחמי היה להו
ליישר אל ולבלעם אותפהף לדיבא. בגין כה צוה ישועות
יעקב, אמר דוד, פקיד על עלמא כה ישתלחון שליחאה
די להו מسطרא דרחמי.

רבי אבא אמר צוה ישועות יעקב דאבען גו גלוותא
וישתכח פורקנא להו גו גלוותהו. תא חזין,
תושבון דאבען יעקב היה, ואלמלא יצחק לא אתה
יעקב לעלמא, בגין כה צוה ישועות יעקב דא יצחק,
dbcyon דאשთזיב יצחק ישועות יעקב הו.

ויהי אחר הדברים האלה. רבי שמעון אמר הא תנינן
ויהי בימי על צערא אתמר, ויהי אף על גב דלא
כתיב בימי טפסי צערא אית בית. ויהי אחר, בתר דרגא
תתאה דכל דרגין עלאין, ומאן איה דברים, כמה דעת
אמר (שמות ד) לא איש דברים אנכי.